

КАФЕДРА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А.В. Стасишин
(підпис)

«___» _____ 2024 р.

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Технології антикризового та інтелектуального
управління бізнесом**
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 051 «Економіка»
(код та найменування спеціальності)

спеціалізація: Інформаційні технології в бізнесі
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: магістр
(бакалавр/магістр)

форма навчання: денна
(денна, заочна)

ЛЬВІВ 2024

Програма навчальної дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» для студентів, які навчаються за галуззю знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Інформаційні технології в бізнесі» освітнього ступеня магістр.

«___» _____ 2024 року – 11 с.

Розробники: Задорожна А. В., доцент кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики, к.ф.-м.н., доцент
Руда І. І., доцент кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики, к.е.н.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики

Протокол № ___ від «___» _____ 2024 року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Шевчук І.Б.
(прізвище, ініціали)

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № 1 від «___» _____ 2024 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» належить до нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, вивчення якої передбачено за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців освітнього ступеня – магістр.

Предметом дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» є методи, прийоми та технології, що дозволяють успішно розв'язувати кризові ситуації в бізнесі.

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» є формування знань щодо сучасних модельних та інформаційних технологій антикризового управління бізнесом.

Основні завдання

Основні завдання дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» – вивчення основних методів та технологій виведення бізнесу з кризового стану, використання для цього сучасних інформаційних систем, уміння оцінювати кризовий стан, розробляти стратегію виходу з кризи та впровадження її на підприємстві.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Навчальна дисципліна «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Проектний менеджмент», «Математичні методи і моделі ринкової економіки», «Технологія створення програмних та інтелектуальних систем», «IT- стратегії бізнесу», «Смарт- економіка» та ін.

Вимоги до знань і умінь

При вивченні дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності (здатність):

Інтегральна компетентність(ІК):

ІК1 – Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень

та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК5 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1 – Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК6 – Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7 – Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК8 – Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

СК12 – Здатність розробляти економіко-математичні моделі, моделювати поведінку і розвиток соціально-економічних та фінансово-економічних систем, об'єктів ринкової економіки та бізнес-процесів, проводити їхній аналіз, оцінювання, прогнозування, планування та вдосконалення систем керування ними.

СК13 – Здатність знаходити та збирати релевантну інформацію з різних джерел, ефективно працювати з великими обсягами інформації, візуалізувати її у різних формах, володіти сучасним інструментарієм аналітики задля оцінки ефективності продукту/послуги, вивчення перебігу процесів, аналізу потреб ринку, відстеження бізнес-рішень конкурентів, виявлення запитів цільової аудиторії, щоб на основі закономірностей, присутніх у зібраних даних, пропонувати рішення для розвитку бізнес-структур та підвищення ефективності бізнес-процесів.

Програмні результати навчання:

ПР01 – Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

ПР02 – Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПР04 - Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних

соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

ПР07 – Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПР09 – Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПР10 – Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПР12 – Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

ПР13 – Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ПР16 – Демонструвати навички використання технологій Business Intelligence та Data Science для проведення бізнес-аналізу, виявлення закономірностей, оцінювання стану та тенденцій розвитку економічних явищ і процесів.

ПР19 – Уміти використовувати методологію та інструментарій управління: ресурсами, інноваціями, ризиками, проектами, змінами, якістю.

ПР20 - Розробляти управлінські рішення щодо забезпечення розвитку державних, муніципальних, комерційних організацій та бізнес-структур в усіх галузях економіки через призму інформаційних технологій; усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Вивчення навчальної дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки фахівця, за якого він повинен:

а) знати:

- механізми виникнення криз;
- класифікацію основних кризових станів, закономірності їх розвитку;
- сучасні методи діагностики поточного стану бізнесу;
- основні операції розробки управлінських рішень в кризових ситуаціях;
- сучасні інформаційні технології, у тому числі віртуальні, що використовуються в антикризовому управлінні підприємством;

- особливості антикризового управління в малому бізнесі;
- б) уміти:**
- контролювати процеси та тенденції розвитку організації;
  - виявляти кризові ситуації в бізнесі, розробляти стратегії виходу з кризи за допомогою передових технологій, методів та прийомів антикризового управління;
  - використовувати закордонний та вітчизняний досвід для розв’язання кризових ситуацій;
  - знаходити шляхи оптимізації основних процесів в бізнесі;
  - використовувати сучасні інформаційні технології з метою виявлення криз та проведення антикризових заходів;
  - використовувати віртуальні технології та системи в антикризовому управлінні підприємством.

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вмінь	Зміст критерію рівня сформованості вмінь
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв’язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв’язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Програма складена на **3 кредити**.

Форми контролю – поточний контроль, диф. залік.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
Тема 1	Антикризове управління на макrorівні економіки
Тема 2	Антикризове управління організацією
Тема 3	Подолання банкрутства підприємств
Тема 4	Особливості антикризового управління в малому бізнесі
Тема 5	Сучасні інформаційні технології підтримки антикризового управління підприємством
Тема 6	Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Антикризове управління на макрорівні економіки

Кризові явища в економіці. Поняття, сутність та класифікація криз.

Сутність антикризового управління на різних рівнях управління. Концепція антикризового управління. Властивості системи антикризового управління та її особливості. Механізм антикризового управління. Причини кризи і потреба в антикризовому управлінні. Характеристики антикризового управління. Стратегії антикризового управління. Тенденції антикризового управління.

Роль держави в забезпеченні безкризового розвитку економіки.

Тема 2. Антикризове управління організацією

Кризові явища в організаціях. Виникнення криз в організації та їх наслідки. Фактори кризи в організації. Етапи виникнення кризи в організації. Види, фази і цикли кризи в організації. Взаємозв'язок життєвого циклу і циклової активності організації.

Зобов'язання організації та її неплатоспроможність як основні причини кризи. Модель зобов'язальних праввідносин. Класифікація зобов'язань підприємства. Причини і види неплатоспроможності.

Поняття антикризового управління та його ефективність для організації. Методика антикризового управління організацією. Антикризовий маркетинг. Інструменти антикризового управління. Роль людського фактора в системі антикризового управління.

Тема 3. Подолання банкрутства підприємств

Банкрутство організації: його види, стадії та наслідки.

Правові аспекти банкрутства підприємства та його регулювання.

Процедури банкрутства: поняття, види, регулювання.

Етапи і заходи можливої стабілізації фінансового стану організації.

Типові варіанти управлінських впливів з метою фінансового оздоровлення діяльності організації.

Реструктуризація боргів та зобов'язань організації.

Заходи щодо оптимізації майнового комплексу організації.

Фінансове оздоровлення організації за рахунок використання зовнішньої допомоги. Концепції здійснення санації організації в залежності від принципового підходу. Форми санації. Вибір санатора. Взаємозв'язок санаторів з формами санації.

Програма антикризового фінансового оздоровлення організації.

Тема 4. Особливості антикризового управління в малому бізнесі

Механізм взаємодії державних структур з малим бізнесом.

Прогнозування кризи в сфері малого бізнесу з використанням системи оціночних показників. Система антикризового управління в малому бізнесі. Фінансова криза бізнесу та заходи щодо її подолання. Порядок ліквідації суб'єктів малого бізнесу.

Тема 5. Сучасні інформаційні технології підтримки антикризового управління підприємством

Інформаційно-інтелектуальна підтримка антикризового управління.

Віртуальні технології та системи в антикризовому управлінні підприємством. Перспектива використання віртуальних технологій і систем в антикризовому управлінні підприємством. Віртуальна організація діяльності підприємства.

Тема 6. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства

Теоретико-методологічні положення безпеки підприємства, її мета, завдання та функції. Служба безпеки підприємства та конкурентна розвідка. Реалізація інтересів підприємства як основа забезпечення його економічної безпеки. Основні принципи побудови системи безпеки підприємства. Політика, система та стратегії безпеки підприємства. Об'єкти і суб'єкти безпеки. Державне регулювання діяльності підприємств у забезпеченні економічної безпеки. Формування механізму управління безпекою підприємства.

Актуальність проблеми корпоративних захоплень та рейдерства в умовах сьогодення. Рейдерство і рейдери: економічний, політичний і правовий аспекти вивчення проблеми. Способи здійснення рейдерства та формування стратегії захисту. Попередження здійснення захоплення та поглинання компанії рейдерами.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Антикризове управління: навч. посіб. / Б. Г. Шелегеда, О. М. Шарнопольська, М. В. Румянцев. ТОВ «ВРА «Епіцентр», 2013. 252 с
2. Андрушків Б.М., Малюта Л.Я. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. пос. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.

3. Борзенко В. І. Антикризове управління: навчальний посібник Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/25117/3/Borzenko_Antykryzove_upravlinnia_2016.PDF

4. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2005. 504 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/644847/>

5. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І. Б., Старух А. І., Васьків О. М. та ін.]; за заг. ред. І. Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННБК «АТБ», 2020. 535 с.

6. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством : навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2020. 396 с. URL: <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/44917/1/%d0%90%d0%bd%d1%82%d0%b8%d0%ba%d1%80%d0%b8%d0%b7%d0%be%d0%b2%d0%b5%20%d1%83%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%bb%d1%96%d0%bd%d0%bd%d1%8f%d0%9a%d1%80%d0%b8%d0%b2%d0%be%d0%b2%d1%8f%d0%b7%d1%8e%d0%ba.docx.pdf>

7. Комарницький І. Ф., Терлецька Ю. О. Антикризове управління підприємством: теорія та практика: навч. посіб. 3-є вид., без змін. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т. 2020. 248 с.

8. Кульчій І. О. Антикризове управління: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.

9. Портна О. В., Єршова Н. Ю., Юр'єва І. А. Антикризове управління підприємством: навч. посіб. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2013. 283 с.

10. Скібіцький О. М. Антикризоровий менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 568 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk740017.pdf>

Додаткова:

1. Антикризове корпоративне управління: теоретичні та прикладні аспекти: монографія/ С. С. Гасанов, А. М. Штангрет, Я. В. Котляревський та ін.: Київ: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. 301 с.

2. БОРОДАЙ Л. М. Імплементация технологій антикризового управління в діяльності організації: магістер. дип. роб. Тернопіль, 2017. 119 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/16811/1/%D0%91%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%94%D0%90%D0%99.pdf>

3. Бурлаков О.С., Мушеник І.М. Теоретичні засади впровадження та використання сучасних технологій інтелектуального аналізу даних в економіці. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, №25 (2021), 27-32. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/25->

2021/burlakov.pdf

4. Глущенко С. В., Івахненко С. В. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти. Конспект лекцій : навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2020. 92 с. URL:

http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18066/Antykryzove_upravlinnia_na_pidpryiemstvi_finsanovo-orhanizatsiini_aspekty%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y

5. Єфименко Т. І. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки: монографія. Київ: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2016. 447 с.

6. Інноваційні технології антикризового управління економічними системами: монографія/ Під ред. проф. С. К. Рамазанова. Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. 480 с.

7. Струтинська І. Інформаційні технології організації бізнесу – імператив інноваційного розвитку бізнес-структур. *Економіка та управління національним господарством*. 2018. № 1, С. 40-49. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/55/259.pdf>

8. Штучний інтелект як запорука лідерства у бізнес-середовищі. URL: <https://www.everest.ua/shtuchnyj-intelekt-yak-zaporuka-liderstva-u-biznes-seredovyshhi/>

9. Птахіна О. М. Антикризове управління: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи. Старобільськ: ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2017. 164 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2251/1/ptakhina.pdf>

5. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі факультету з навчальної дисципліни
1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: http://rada.gov.ua/ 2. Міністерство економіки України. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA 3. Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій. URL : http://sfs.gov.ua/ 4. Державна служба статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/ 5. ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». URL: http://ief.org.ua/#pagetitle 6. Державний центр зайнятості.	– Навчальна програма з навчальної дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом» – Робоча програма з навчальної дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального

<p>URL: https://www.dcz.gov.ua/</p> <p>7. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: http://dSPACE.nbuv.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&et%20a1=-%201&offset=17032&type=title</p> <p>8. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/</p>	<p>управління бізнесом»</p> <ul style="list-style-type: none"> – Підручники – Методичні рекомендації з виконання самостійної роботи (СРС) – Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни – Методичні рекомендації для проведення лабораторних занять з дисципліни «Технології антикризового та інтелектуального управління бізнесом»
--	--